

Gradient strategii

Gradient strategii

- Dotychczas rozpatrywaliśmy metody akcji-wartości.
  - Zakładaliśmy, że agent najpierw szacuje wartość funkcji Q a dopiero później, na podstawie tego oszacowania wybiera odpowiednią akcję, np. za pomocą strategii ϵ -zachłannej.
- Rozpatrzmy sytuację w której chcemy aby agent uczył się optymalnych zachowań bezpośrednio, z pominięciem szacowania funkcji wartości.

Gradient strategii

- Dotychczas rozpatrywaliśmy metody akcji-wartości.
  - Zakładaliśmy, że agent najpierw szacuje wartość funkcji Q a dopiero później, na podstawie tego oszacowania wybiera odpowiednią akcję, np. za pomocą strategii ϵ -zachłannej.
- Rozpatrzmy sytuację w której chcemy aby agent uczył się optymalnych zachowań bezpośrednio, z pominięciem szacowania funkcji wartości.
- Umożliwia to uczenie agenta nawet w sytuacji w której:
  - Optymalna strategia jest **stochastyczna**
  - Przestrzeń akcji jest **ciągła**

Przykład

- <https://www.youtube.com/watch?v=wjPEMkPJkM>

Gradient strategii

- Ponadto w wielu przypadkach okazuje się, że aproksymacja strategii $\pi(a|s, w)$ jest po prostu dużo efektywniejsza niż aproksymacja funkcji wartości $Q(s, a, \theta)$
  - W przypadku złożonych problemów, gdzie przestrzeń akcji jest duża, metoda gradientu strategii zbiega znacznie szybciej.

Strategia Softmax

- W przypadku gdy przestrzeń akcji a jest dyskretna intuicyjnym sposobem definiowania strategii jest:

$$\pi(a'|s) = \frac{e^{h(s,a',w)}}{\sum_{a \in A(s)} e^{h(s,a,w)}}$$

gdzie miara **preferencji** $h(s, a, w) \in \mathbb{R}$ jest parametryzacją każdej dopuszczalnej pary stan akcja.

- Funkcja h może przyjmować różne postaci:
  - W najprostszym przypadku może to być po prostu kombinacja liniowa wektora cech reprezentującego parę stan-akcja:
$$h(s, a, w) = x(s, a)^T w$$
  - albo dowolna inna bardziej złożona metoda aproksymacji (np. **sieć neuronowa**).

Optymalizacja strategii

- Wiedząc jak możemy parametryzować strategię $\pi(a|s)$ w jaki sposób powinniśmy wyznaczyć jej optymalną wartość?
- Naszym celem jest znalezienie wag w , które zapewnią najlepsze oszacowanie $\pi(a|s, w)$.
- Aby tego dokonać musimy wprowadzić miarę **jakości oszacowania** $J(w)$.
  - Dla przypadków epizodycznych: $J(w) = V_{\pi_w}(s_0)$ (**wartość stanu początkowego**)
  - Dla przypadków ciągłych: $J(w) = \sum_s d_{\pi_w}(s) V_{\pi_w}(s)$ (**przeciętna wartość stanu**)
  - Lub: $J(w) = \sum_s d_{\pi_w}(s) \sum_a \pi_w(s|a) R(s, a, s')$ (**przeciętna nagroda**)

Optymalizacja strategii

- Wtedy jedyne co nam pozostaje to zastosowanie odpowiedniego znajdującego lokalne maksimum funkcji $J(w)$:

$$\Delta w = \alpha \nabla_w J(w)$$

- Wyrażenie $\nabla_w J(w)$ nazywamy **gradientem strategii**:

$$\nabla_w J(w) = \begin{pmatrix} \frac{\partial J(w)}{\partial w_1} \\ \vdots \\ \frac{\partial J(w)}{\partial w_n} \end{pmatrix}$$

:

Twierdzenie o Gradiencie Strategii

- Zakładając, że funkcja strategii jest różniczkowalna i znamy jej gradient $\nabla_w \pi_w(a|s)$ możemy wyznaczyć:

$$\nabla_w \pi_w(a|s) = \pi_w(a|s) \frac{\nabla_w \pi_w(a|s)}{\pi_w(a|s)} = \pi_w(a|s) \nabla_w \log \pi_w(a|s)$$

- I wtedy funkcję wyniku (**score function**):

$$\nabla_w \log \pi_w(a|s)$$

Twierdzenie o Gradiencie Strategii

- Dla strategii softmax prawdopodobieństwo wyboru akcji a' jest proporcjonalne do wielkości estymaty:

$$\pi(a'|s) \propto e^{h(s,a',w)}$$

- Dlatego funkcję wyniku możemy przedstawić jako:

$$\nabla_w \log \pi_w(a|s) = h(s, a', w) - E_{\pi_w} [h(s, \cdot)]$$

Twierdzenie o Gradiencie Strategii

- W przypadku jednego kroku w przód (krotki (s, a, r, s')) funkcja celu $J(w)$ wygląda następująco:

$$J(w) = \sum_s d_{\pi_w}(s) \sum_a \pi_w(s|a) r$$

- A jej gradient:

$$\begin{aligned} \nabla_w J(w) &= \sum_s d_{\pi_w}(s) \sum_a \pi_w(s|a) \nabla_w \log \pi_w(a|s) r \\ &= E_{\pi_w} [\nabla_w \log \pi_w(a|s) r] \end{aligned}$$

Twierdzenie o Gradiencie Strategii

- W przypadku jednego kroku w przód (krotki (s, a, r, s')) funkcja celu $J(w)$ wygląda następująco:

$$J(w) = \sum_s d_{\pi_w}(s) \sum_a \pi_w(s|a) r$$

- A jej gradient:

$$\begin{aligned} \nabla_w J(w) &= \sum_s d_{\pi_w}(s) \sum_a \pi_w(s|a) \nabla_w \log \pi_w(a|s) r \\ &= E_{\pi_w} [\nabla_w \log \pi_w(a|s) r] \end{aligned}$$

- Co jeśli do uaktualnienia wykorzystujemy aproksymację dłuższy łańcuch R_t ? Albo funkcję wartości $Q_{\pi_w}(s, a)$?

Twierdzenie o Gradiencie Strategii

Twierdzenie :

Dla dowolnej różniczkowalnej strategii $\pi_w(a|s)$ i dowolnej funkcji celu J gradient strategii jest równy:

$$\nabla_w J(w) = \mathbb{E}_{\pi_w} [\nabla_w \log \pi_w(a|s) Q_{\pi_w}(s, a)]$$

Monte Carlo Policy Gradient (REINFORCE)

1. Zainicjuj algorytm wybierając dowolną strategię $\pi(\cdot | \cdot, w)$ parametryzowaną przez wagi w i krok uaktualnienia $\alpha > 0$.
2. W każdej iteracji k :
  - Wygeneruj epizod na podstawie strategii $\pi(\cdot | \cdot, w)$: $s_0, a_0, r_1, \dots, s_{T-1}, a_{T-1}, r_T$.
  - Przyjmij wartość skumulowanej przyszłej nagrody $R = 0$
  - Dla każdego $t = T - 1, T - 2, \dots, 1, 0$:
    - Przypisz nową wartość $R = \beta R + r_{t+1}$
    - Uaktualnij wagi w : $w \leftarrow w + \eta \beta^t \nabla_w \log \pi(a_t | s_t, w) R$

Monte Carlo Policy Gradient (REINFORCE)

- Algorytm REINFORCE nadal ma jednak zasadniczą wadę. Jako metoda Monte Carlo ma bardzo wysoką wariancję.
- Jak ją obniżyć?

Monte Carlo Policy Gradient (REINFORCE)

- Algorytm REINFORCE nadal ma jednak zasadniczą wadę. Jako metoda Monte Carlo ma bardzo wysoką wariancję.
- Jak ją obniżyć?
- Intuicyjną metodą jest wykorzystanie funkcji bazowej (**baseline function**) $b(s)$.
- Wtedy uaktualnienie wag w wygląda następująco:
$$A(s, a) = R - b(s)$$
$$w \leftarrow w + \eta \beta^t \nabla_w \log \pi(a_t | s_t, w) A(s, a)$$
- Funkcje $A(s)$ nazywamy funkcją korzyści (**advantage function**)
- Aby nie zaburzać wyników, taka funkcja musi być niezależna od akcji a . Naturalnym kandydatem jest **aproksymata funkcji wartości stanu** $\hat{v}(s, \theta)$.

Monte Carlo Policy Gradient z funkcją bazową (REINFORCE)

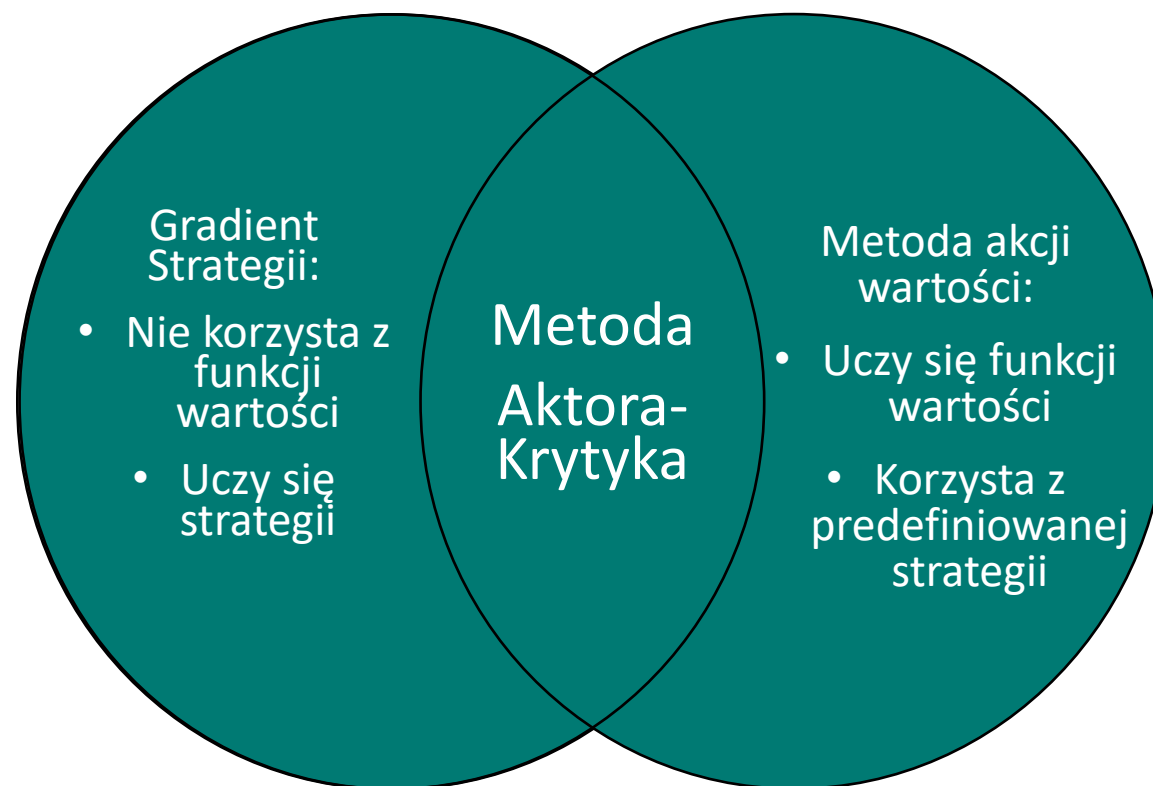
1. Zainicjuj algorytm wybierając dowolną strategię $\pi(\cdot | \cdot, w)$ parametryzowaną przez wagi w , aproksymację funkcji wartości $\hat{v}(s, \theta)$ parametryzowaną przez wagi θ i kroki uaktualnienia $\alpha^w, \alpha^\theta > 0$.
2. W każdej iteracji k :
  - Wygeneruj epizod na podstawie strategii $\pi(\cdot | \cdot, w)$: $s_0, a_0, r_1, \dots, s_{T-1}, a_{T-1}, r_T$.
  - Przyjmij wartość skumulowanej przyszłej nagrody $R = 0$
  - Dla każdego $t = T - 1, T - 2, \dots, 1, 0$:
    - Przypisz nową wartość $R = \beta R + r_{t+1}$
    - Wyznacz wielkość korzyści $A(s, a)$: $A(s, a) = R - \hat{v}(s, \theta)$
    - Uaktualnij wagi θ : $\theta \leftarrow \theta + \alpha^\theta \nabla_\theta \hat{v}(s, \theta) A(s, a)$
    - Uaktualnij wagi w : $w \leftarrow w + \alpha^w \beta^t \nabla_w \log \pi(a_t | s_t, w) A(s, a)$

Gradient strategii

- Pomimo redukcji wariancji jest to nadal algorytm Monte Carlo.
- Czy jest możliwe wykorzystanie gradientu strategii w przypadku uczenia różnicowego?

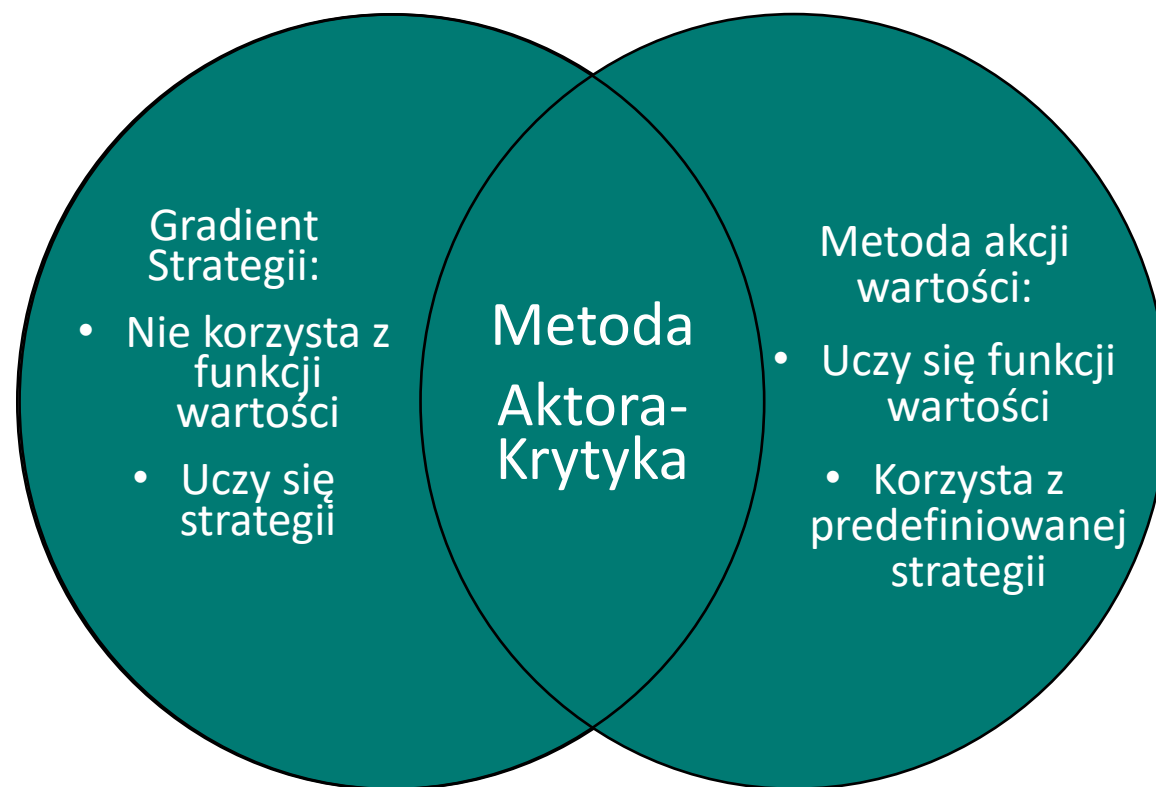
Metoda Aktora-Krytyka

- W takim wypadku musimy wprowadzić odpowiednią metodę hybrydową

Metoda Aktora-Krytyka

- W takim wypadku musimy wprowadzić odpowiednią metodę hybrydową
- **Krytyk** szacuje wartość funkcji wartości akcji:
$$Q(s, a) \approx \hat{Q}(s, a, \theta)$$
- **Aktor** uaktualnia strategię w kierunku sugerowanym przez krytyka:
$$\Delta w = \eta \nabla_w \log \pi(a|s, w) \hat{Q}(s, a, \theta)$$

Metoda Aktora-Krytyka

1. Zainicjuj algorytm wybierając dowolną strategię $\pi(\cdot | \cdot, w)$ parametryzowaną przez wagi w , aproksymację funkcji wartości $\hat{Q}(s, a, \theta)$ parametryzowaną przez wagi θ i kroki uaktualnienia $\alpha^w, \alpha^\theta > 0$.
2. W każdej iteracji k :
  - Wyznacz akcję A za pomocą strategii $\pi(\cdot | \cdot, w)$
  - Podejmij akcję A i zaobserwuj nagrodę R i stan S'
  - Wyznacz akcję A' za pomocą strategii $\pi(\cdot | \cdot, w)$
  - Wyznacz wielkość przyrostu δ : $\delta = R + \beta \hat{Q}(S', A', \theta) - \hat{Q}(S, A, \theta)$
    - Uaktualnij wagi θ : $\theta \leftarrow \theta + \eta^\theta \nabla_\theta \hat{Q}(S, A, \theta) \delta$
    - Uaktualnij wagi w : $w \leftarrow w + \eta^w \beta^t \nabla_w \log \pi(a_t | s_t, w) \hat{Q}(S, A, \theta)$

Metoda Aktora-Krytyka

- W przypadku metody aktora-krytyka podążamy za przybliżonym gradientem:

$$\nabla_w J(w) \approx \mathbb{E}_{\pi_w} [\nabla_w \log \pi_w(a|s) \hat{Q}(s, a, \theta)]$$

- W oczywisty sposób wprowadza to obciążenie do modelu, przez co agent może nie znaleźć optymalnego rozwiązania.
- Okazuje się jednak, że spełnienie dwóch prostych warunków gwarantuje że rozwiązanie będzie dokładne:

Metoda Aktora-Krytyka

- Gdy aproksymacja funkcji wartości jest **kompatybilna** ze strategią:

$$\nabla_{\theta} \hat{Q}(s, a, \theta) = \nabla_w \log \pi_w(a|s)$$

- Gdy aproksymacja funkcji wartości minimalizuje błąd średniokwadratowy:

$$MSE = \mathbb{E}_{\pi_w} \left[\left(\hat{Q}(s, a, \theta) - Q_{\pi_w}(s, a) \right)^2 \right]$$

- Wtedy gradient będzie dokładny:

$$\nabla_w J(w) = \mathbb{E}_{\pi_w} \left[\nabla_w \log \pi_w(a|s) \hat{Q}(s, a, \theta) \right]$$

Na mocy twierdzenia o aproksymacji funkcji kompatybilnych (**compatible function approximation theorem**).

Metoda Aktora-Krytyka

- Jak ustaliliśmy poprzednio wykorzystanie funkcji korzyści zmniejsza wariancje i znacznie poprawia proces uczenia.
- Jak zastosować ją w przypadku uczenia różnicowego?
- Najprostszy sposób:

$$A(s, a) = \hat{Q}(s, a, \theta) - \hat{v}(s, \psi)$$

Metoda Aktora-Krytyka

- Jak ustaliliśmy poprzednio wykorzystanie funkcji korzyści zmniejsza wariancje i znacznie poprawia proces uczenia.
- Jak zastosować ją w przypadku uczenia różnicowego?
- Najprostszy sposób:

$$A(s, a) = \hat{Q}(s, a, \theta) - \hat{v}(s, \psi)$$

- W takim przypadku konieczna jest jednak aproksymacja trzech funkcji: $\pi(a|s, w)$, $\hat{Q}(s, a, \theta)$, $\hat{v}(s, \psi)$.
- Okazuje się, że da się ten proces znacznie ułatwić.

Metoda Aktora-Krytyka

- Dla rzeczywistej funkcji wartości v_{π_w} błąd uczenia różnicowego $\delta_{\pi_w} = r + \beta v_{\pi_w}(s') - v_{\pi_w}(s)$ jest nieobciążonym estymatorem funkcji przewagi:

$$\begin{aligned}\mathbb{E}_{\pi_w}[\delta_{\pi_w} | s, a] &= \mathbb{E}_{\pi_w}[r + \beta v_{\pi_w}(s') | s, a] - v_{\pi_w}(s) \\ &= Q_{\pi_w}(s, a) - v_{\pi_w}(s) \\ &= A(s, a)\end{aligned}$$

- Dzięki temu możemy wykorzystać błąd uczenia różnicowego do uaktualniania gradientu strategii i aproksymować tylko jedną funkcję krytyka $\hat{v}(s, \psi)$.

Advantage Actor-Critic (A2C)

1. Zainicjuj algorytm wybierając dowolną strategię $\pi(\cdot | \cdot, w)$ parametryzowaną przez wagi w , aproksymację funkcji wartości $\hat{v}(s, \psi)$ parametryzowaną przez wagi ψ i kroki uaktualnienia $\alpha^w, \alpha^\psi > 0$.
2. W każdej iteracji k :
  - Wyznacz akcję A za pomocą strategii $\pi(\cdot | \cdot, w)$
  - Wyznacz wartość $\hat{v}(S, \psi)$
  - Podejmij akcję A i zaobserwuj nagrodę R i stan S'
  - Wyznacz wartość $\hat{v}(S', \psi)$
  - Wyznacz wielkość korzyści $A(s, a)$: $A(s, a) = R + \beta \hat{v}(S', \psi) - \hat{v}(S, \psi)$
    - Uaktualnij wagi ψ : $\psi \leftarrow \psi + \eta^\psi \nabla_\psi \hat{v}(S, \psi) A(s, a)$
    - Uaktualnij wagi w : $w \leftarrow w + \eta^w \beta^t \nabla_w \log \pi(a_t | s_t, w) A(s, a)$

Metoda Aktora-Krytyka

- Największą wadą metody Aktora-Krytyka jest to, że jest bardzo wrażliwa na odpowiednią parametryzację.
- Fakt, że musimy kontrolować jednocześnie dwie metody aproksymacji powoduje, że zachowanie modelu może być bardzo niestabilne.
- Niewielkie zmiany aproksymacji funkcji wartości mogą prowadzić do znacznych zmian strategii.
- Kluczowe jest zapewnienie tego żeby zmiany oszacowania strategii $\pi_w(a|s)$ były stabilne w czasie, a ponadto proporcjonalne do zmian oszacowania funkcji wartości $Q_{\pi_w}(s, a)$.

Metoda gradientu naturalnego

- Jak to zrobić?
  - Albo metodą prób i błędów, odpowiednio manipulując parametrami modelu.
  - Albo wykorzystując do uczenia metodę gradientu naturalnego (*Natural Policy Gradient*).

Metoda gradientu naturalnego

- Metoda gradientu naturalnego zakłada, że uaktualnienia strategii agenta nie będą przekraczać pewnej stałej, określonej wartości δ :

$$\max_w J_{\pi_w}(\pi_w) \\ p.w. \quad \|\Delta w\|_F < \delta$$

- Co można przedstawić też jako:

$$\pi_{k+1} = \operatorname{argmax}_{\pi} J_{\pi_w}(\pi_w) \\ p.w. \quad d_{KL}(\pi' || \pi_k) < \delta$$

Gdzie $d_{KL}(\pi' || \pi_k)$ to **dywergencja Kullbacka-Leiblera** pomiędzy π' i π_k .

Metoda gradientu naturalnego

- Po odpowiednich przekształceniach rozwiązanie da się przedstawić jako:

$$\nabla_w^{NAT} \log \pi_w(a|s) = \frac{1}{\gamma} F_w^{-1} \nabla_w \log \pi_w(a|s)$$

Gdzie:

- $F_w = \nabla_w^2 d_{kl}(w'|w_k) = E_{\pi_w} [\nabla_w \log \pi_w(a|s) \nabla_w \log \pi_w(a|s)^T]$ to **macierz informacji Fishera**, która służy do pomiaru odległości pomiędzy dowolnymi parami punktów w przestrzeni strategii.
- $\frac{1}{\gamma} = \sqrt{\frac{2\delta}{\nabla_w J(w)^T F_w^{-1} \nabla_w J(w)}}$

Metoda gradientu naturalnego

- W szczególnym przypadku, na mocy twierdzenia o funkcjach kompatybilnych gradient naturalny upraszcza się do postaci:

$$\begin{aligned}\nabla_w J(w) &= \mathbb{E}_{\pi_w} [\nabla_w \log \pi_w(a|s) \hat{Q}(s, a, \theta)] \\ &= \mathbb{E}_{\pi_w} [\nabla_w \log \pi_w(a|s) \nabla_w \log \pi_w(a|s)^T \theta] \\ &= F_w \theta\end{aligned}$$

- Oznacza to, że wszystkie uaktualnienia strategii odbywają się dokładnie w kierunku zmian aproksymacji funkcji wartości.

Gradient strategii w przypadku ciągłej przestrzeni akcji

- W przypadkach dyskretnych definiowaliśmy aproksymowaną strategię $\pi(a|s)$ jako rozkład prawdopodobieństwa. Analogicznie musimy postąpić w tym wypadku, przyjmując jednak, że rozkład, którego szukamy jest ciągły.
- Musimy jednak przyjąć a priori do jakiej rodziny rozkładów należy strategia $\pi(a|s)$.
- Najpopularniejszym założeniem jest przyjęcie, że $\pi(a|s)$ jest zmienną o rozkładzie normalnym.

Gradient strategii w przypadku ciągłej przestrzeni akcji

- Wtedy $\pi(a|s)$ możemy przedstawić jako:

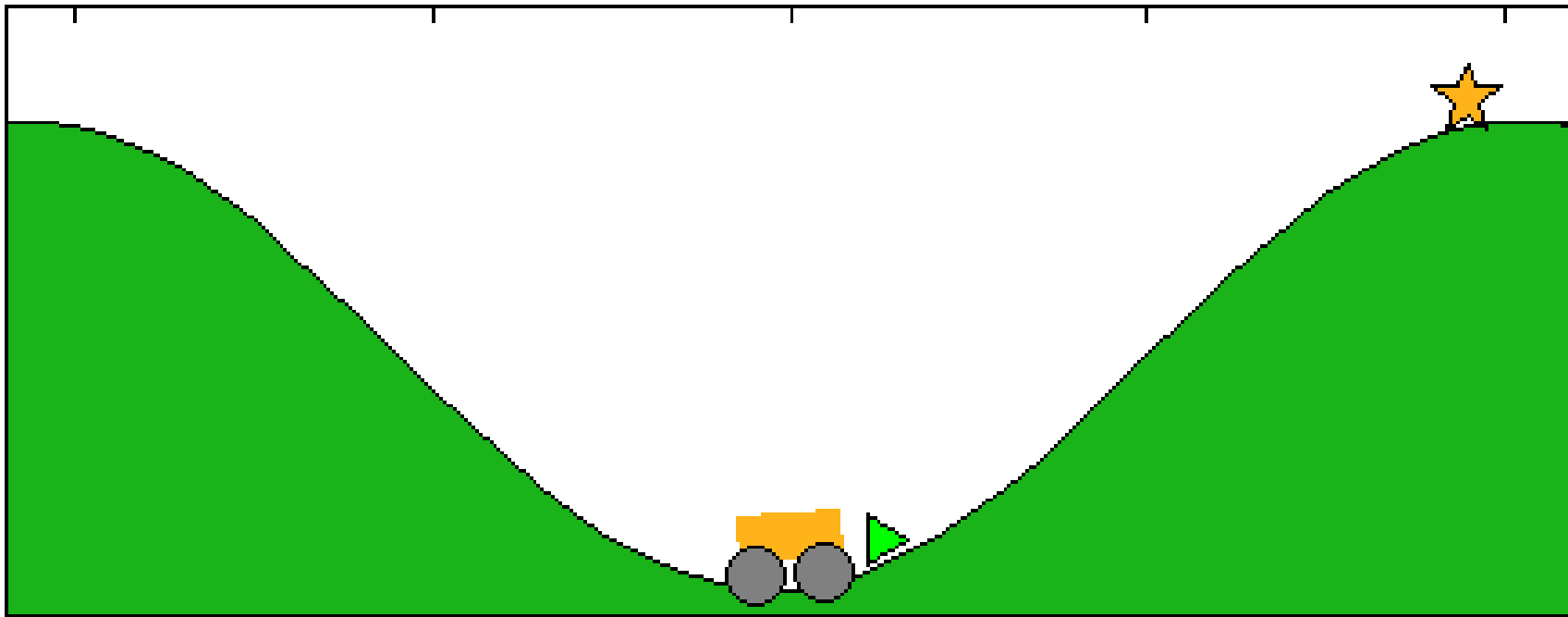
$$\pi(a|s) = \frac{1}{\sigma(s; \theta_\sigma) \sqrt{2\pi}} \exp\left(-\frac{(a - \mu(s; \theta_\mu))^2}{2\sigma(s; \theta_\sigma)^2}\right)$$

Gdzie średnia $\mu: \mathcal{S} \times \mathbb{R}^d \rightarrow \mathbb{R}$ i odchylenie standardowe $\sigma: \mathcal{S} \times \mathbb{R}^d \rightarrow \mathbb{R}^+$ są aproksymowanymi funkcjami parametryzowanymi odpowiednio przez $\theta_\mu, \theta_\sigma$

Przykład

Mountain Car

https://en.wikipedia.org/wiki/Mountain_car_problem

Przykład

Cart Pole

<https://gym.openai.com/envs/CartPole-v0/>

